

AZ IDEGENSÉG ÉS ELFOGADÁS ALAKZATAI

A budapesti BTK Irodalomtudományi Intézet
és az újvidéki Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék tanácskozása
(Újvidék, 2023. június 6–7.)

REZÜMÉKÖTET

FORME STRANOSTI I PRIHVATANJA

Naučni skup Instituta za nauku o književnosti Istraživačkog centra
za humanističke nauke u Budimpešti i Odseka za hungarologiju
Filozofskog fakulteta u Novom Sadu
(Novi Sad, 6–7. jun 2023.)

ZBORNIK APSTRAKATA

AZ IDEGENSÉG ÉS ELFOGADÁS ALAKZATAI

A budapesti BTK Irodalomtudományi Intézet és az újvidéki Magyar Nyelv
és Irodalom Tanszék tanácskozása

R e z ü m é k ö t e t

FORME STRANOSTI I PRIHVATANJA

Naučni skup Instituta za nauku o književnosti Istraživačkog centra
za humanističke nauke u Budimpešti i Odseka za hungarologiju
Filozofskog fakulteta u Novom Sadu

Z b o r n i k a p s t r a k a t a

A kiadvány a Vajdaság Autonóm Tartomány Felsőoktatási
és Tudományos kutatás-ügyi Titkárságának támogatásával jelent meg.

Zbornik je objavljen zahvaljujući finansijskoj podršci Pokrajinskog sekretarijata
za visoko obrazovanje i naučnoistraživačku delatnost.

AZ IDEGENSÉG ÉS ELFOGADÁS ALAKZATAI

Pomogáts Béla emlékének

**A budapesti BTK Irodalomtudományi Intézet
és az újvidéki Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék tanácskozása**

ÚJVIDÉKI EGYETEM, BÖLCSÉSZETTUDOMÁNYI KAR
MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM TANSZÉK
(Újvidék, 2023. június 6–7.)

R e z ü m é k ö t e t

Újvidék
2023

A kiadásért felel:
Ivana Živančević-Sekeruš dékán
Toldi Éva tanszékvezető

Szerkesztette:
Utasi Csilla, Toldi Éva

A rezüméket szerbre fordította:
Pálics Márta

A szerb fordítást lektorálta:
Milica Bracić

Korrektor:
Buzás Márta

Kiadja az Újvidéki Egyetem Bölcsészettudományi Kara.

ISBN 978-86-6065-795-6

Készült a Futura Nyomdában Újvidéken, 2023-ban.

Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar
Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék

AZ IDEGENSÉG ÉS ELFOGADÁS ALAKZATAI

Pomogáts Béla emlékének

**A budapesti BTK Irodalomtudományi Intézet
és az újvidéki Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék tanácskozása**

A tanácskozás programja

Kedd, 2023. június 6.

Bölcsészettudományi Kar, 1. emelet, 114-es terem

- 9.30–10.00 *Regisztráció*
10.00–10.10 *Megnyitó*
Emlékezés Pomogáts Bélára (**Kappanyos András, Toldi Éva**)

I. ülősszak

Elnöklő: **Utasi Csilla**

- 10.10–10.30 **Kappanyos András:**
NYELVI TABUK A FORDÍTÁSBAN
10.30–10.50 **Harkai Vass Éva:**
ÖTTHONOSSÁG ÉS IDEGENSÉG MILENA MARKOVIĆ KÖNYVÉBEN
10.50–11.10 **Toldi Éva:**
AZ IDEGEN SZÓ POÉTIKÁJA
11.10–11.25 *Vita*
11.25–11.40 *Kávészünet*

A tanácskozás programja

II. ülősszak

Elnöklő: **Major Ágnes**

- 11.40–12.00 **Hózsá Éva:**
OTTHONKERESÉSEK, AMELYEK ROSSZUL VÉGZŐDNEK
- 12.00–12.20 **Utasi Csilla:**
AZ ÁLLATI ÉS A NÖVÉNYI LÉT IDEGENSÉGE CSÁTH GÉZA ELBESZÉLÉSEIBEN
- 12.20–12.40 **Ispánovics Csapó Julianna:**
IDEGENSÉGALAKZATOK PAPP DÁNIEL SZÖVEGEIBEN
- 12.40–12.55 *Vita*
- 13.00–14.30 *Ebédsszünet*

III. ülősszak

Elnöklő: **Kappanyos András**

- 14.30–14.50 **Boka László:**
SAJÁT- ÉS IDEGEN(SÉG)REPREZENTÁCIÓK PAPP SÁNDOR ZSIGMOND MŰVEIBEN
- 14.50–15.10 **Visy Beatrix:**
„MINT EGY KŐ ÜLT A SZÁJÁBAN” – Az idegenség formái Tompa Andrea regényeiben
- 15.10–15.30 **Novák Anikó:**
A MENEKÜLTTÁBOR POÉTIKÁJA A KORTÁRS MAGYAR IRODALOMBAN
- 15.30–15.45 *Vita*
- 19.00 *Vacsora*

Szerda, 2023. június 7.

Bölcsészettudományi Kar, 1. emelet, 114-es terem

IV. ülősszak

Elnöklő: **Boka László**

- 10.00–10.20 **Deczki Sarolta:**
„IDEGENNÉ VÁLTAM ” – Az idegenség tapasztalata Ágota Kristofnál
- 10.20–10.40 **Bence Erika:**
A 19. SZÁZADI BŰNÜGYI TÖRTÉNET ÉS „BŰNREGÉNY” 21. SZÁZADI REKONSTRUKCIÓI
- 10.40–11.00 **Tóth Ágota:**
A VALÓSÁG ELIDEGENÍTÉSE VERES ATTILA NOVELLÁSKÖTETÉBEN
- 11.00–11.15 *Vita*
- 11.15–11.30 *Kávészünet*

A tanácskozás programja

V. ülészak

Elnöklő: **Hózsá Éva**

- 11.30–11.50 **Major Ágnes:**
„TUDTÁRA ADJUK MINDEN SZAMÁRNAK, / HOGY IDEJÖN BABITS
TANÁRNAK” – Babits Mihály újpesti fogadtatása
- 11.50–12.10 **Szénási Zoltán:**
SZERB ÍRÓ VAGYOK-E? – Babits Mihály és a kis nemzeti identitás
- 12.10–12.30 **Káli Anita:**
„MÉRTÉK ÉS RÍM NÉLKÜL?” – Babits Mihály 1916 és 1920 közötti
versritmusai
- 12.30–12.50 **Széchenyi Ágnes:**
„...ÁLLUNK KORUNKBAN IDEGENÜL...” – Babits Mihály *Sziget és tenger*
című kötete
- 12.50–13.05 *Vita*
- 13.05–13.15 *Zárszó*

BENCE Erika

Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar
Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék
Újvidék, Szerbia
erika.bence1967@gmail.com

A 19. SZÁZADI BÜNÜGYI TÖRTÉNET ÉS „BÜNREGÉNY” 21. SZÁZADI REKONSTRUKCIÓI

Milbacher Róbert *Léleknyavalyák – avagy az öngyilkolás s egyéb elveszejtő szerek természetéről* című 2018-as, illetve András László *A vörös korona. Mindenkiből lehet áldozat* című 2021-ben napvilágot látott bűnregénye is reflektál a 19. századi magyar bűnügyi történet létformájára, pontosabban a hiányára. Az előbbi önfikciója a *Fanni hagyományaitól* a *Testvériség-trilógián* át a *Pokolkerékig* működtetett eljáráson alapul: úgy határozza meg saját helyét az alakulástörténetben, mintha egy hiányzó, elveszett vagy elfelejtett mű(faj) utólagos rekonstrukciója volna. András László regényében viszont a főhős, Harmath Endre nyomozó beszél a 19. századi bűnesetek természetéről, különösen az 1880-as évek e téren tapasztalt jelenségeiről, aminek – állítása szerint – leghitelesebb ábrázolását Lengyel Péter *Macskakő* (1988) című regénye jelenti. Mindezek a reflexiók azt sugallhatják számunkra, hogy a 19. századi magyar irodalomban, mert – a Lengyel által megjelenített millennium időszakát kivéve – Magyarországon nem történtek „ötletes”, nagy volumenű vagy szürreális bűnesetek (mint például a *Morgue utcai kettős gyilkosság*), maga a műfajtypus is hiányzik a magyar irodalom vonatkozó korszakának reprezentációjából, ezért – mint Milbacher a *Léleknyavalyákkal* – utólagosan kell létrehozni. Jelen kutatás célja, hogy megvizsgálja, feltérképezze és bemutassa, ha mégis létezett a műfajtypus, hogyan, milyen formában volt jelen a 19. századi magyar irodalomban, és miképp hagyományozódott tovább a 20. vagy a 21. századi bűnregényben.

Kulcsszavak: bűnügyi történet, bűnregény, nyomozás, kisepikai formák, a posztromantikus regény

BOKA László

Eötvös Loránd Kutatási Hálózat
Bölcsészettudományi Kutatóközpont
Irodalomtudományi Intézet
Modern Magyar Irodalmi Osztály
Budapest, Magyarország
boka.laszlo@abtk.hu

SAJÁT- ÉS IDEGEN(SÉG)REPREZENTÁCIÓK PAPP SÁNDOR ZSIGMOND MŰVEIBEN

Az előadás Papp Sándor Zsigmond szépprózájában hangsúlyosan jelen lévő, olykor egyenesen a narrációt szervezni képes idegenségalakzatok fogalmi és tapasztalati reprezentációit, azok identitással, kollektív emlékezettel, inter- vagy transzkulturalitással összefüggő bonyolult kérdéseit, illetve természetesen mindennek prózapoétikai megvalósulásait kívánja tárgyalni. A művek (egy novelláskötet és két regény) többnyire fiktív, mégis nagyrészt (egyfajta kvázi-referenciális olvasat formájában) beazonosítható, konkretizálható terekben és idősíkokban (az 1970-es és 1980-as évek Romániájaként ismert kelet-európai diktatúra terében, illetve Magyarországon, valamint a rendszerváltást követő évtizedben a teljes régióban) építik ki sajátos cselekményszálait. E művekben az idegen és a saját, az azonos és a más, az elfogadás és/vagy a gyűlölet finommechanizmusait nem csupán két könnyűszerrel identifikálható térség, nemzet, generáció, ideológia stb. közötti ozmózisok építik ki, hanem a „sajáton” belüli „másság” rétegződésformái és kollektív mélylélektana is irányítják.

Kulcsszavak: idegenség, Papp Sándor Zsigmond, Kelet-Közép-Európa, identitás és kulturális emlékezet, elfogadás

DECZKI Sarolta

Eötvös Loránd Kutatási Hálózat
Bölcsészettudományi Kutatóközpont
Irodalomtudományi Intézet
Modern Magyar Irodalmi Osztály
Budapest, Magyarország
deczki.sarolta@abtk.hu

„IDEGENNÉ VÁLTAM”

Az idegenség tapasztalata Agota Kristofnál

Agota Kristof világából hiányzik a meghittség, az otthonosság, a közelség. Hősei minden lakhelyükön idegenek, nemritkán idegen nyelven kényszerülnek magukat megértetni, és egymással is nehezen tudnak szoros kapcsolatot teremteni. Ezt az idegenséget az általa teremtett erősen redukált nyelv is kifejezi. Az idegenség pedig sokszor egyenesen ellenségességgé fokozódik egyes helyzetekben, és ellenség lehet maga a nyelv, a másik vagy egy másik ország. Előadásomban azt vizsgálom, hogyan jelenik meg az idegenség és az ellenségesség alakzata Agota Kristof műveiben retorikai és tematikai szinten.

Kulcsszavak: idegenség, Agota Kristof, nyelv, város, külföld

HARKAI VASS Éva

Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar
Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék
Újvidék, Szerbia
harkaivass.eva@gmail.com

OTTHONOSSÁG ÉS IDEGENSÉG MILENA MARKOVIĆ KÖNYVÉBEN

Milena Marković *Deca* [Gyerekek] című könyve 2021-ben felkerült a legjobb szerb nyelvű regénynek járó NIN-díjasok listájára, és azonnal meg is osztotta az irodalmi közvéleményt. A szöveg versben íródott, és azonnal megkérdőjelezték a műfaját, feltéve a kérdést, vajon valóban regényről, verses regényről van-e szó, vagy poémáról. Abban azonban egyetértett a recepció, hogy ez a kimagasló szöveg, amely egyaránt szól nőiségről és anyaságról, egyúttal személyes és történelmi traumáktól hemzseg. Mit jelent kislánynak lenni, felnőni, majd felnőttként lánynak lenni – ezeket a kérdéseket Milena Marković nagy nyelvi invencióval jeleníti meg. Az előadás az idegenségváltozatokat vizsgálja, emellett a saját fordítás tapasztalataira is kitér.

Kulcsszavak: otthonosság, idegenség, nőiség, trauma, műfordítás

HÓZSA Éva

Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar
Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék
Újvidék, Szerbia
hozsaeva@eunet.rs

OTTHONKERESÉSEK, AMELYEK ROSSZUL VÉGZŐDNEK

Az előadás címéből kiderül, hogy a vizsgálat középpontjában Csáth Géza és novellisztikája áll. Hogyan definiálta az integratív világszemléletű szerző az otthont, a potenciális otthonra találást? Vagy mindig és mindenkor idegen maradt? Megtalálta-e helyét az irodalomtörténetben a „varázsfiókos” alkotók között, vagy manapság is számos titkot rejteget Csáth opusa? Milyen olvasási stratégiával közelíthető meg a szabadkai narratíva és néhány faktuális szöveg? Az előadás a rákérdezés módszerét alkalmazza. Az újabb kutatások után még mindig maradtak kérdéseink, interdiszciplináris problémafelvetéseink. Kosztolányi Dezső és Csáth Géza kapcsolata szintén meglehetősen rejtélyes. A médiakutatás és néhány orvostudományi szempont felvetése ugyancsak elengedhetetlen.

Kulcsszavak: idegenség, otthonkeresés, személyesség, integratív szemléletmód, emlékezet

ISPÁNOVICS CSAPÓ Julianna

Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar
Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék
Újvidék, Szerbia
csapo@eunet.rs

IDEGENSÉGALAKZATOK PAPP DÁNIEL SZÖVEGEIBEN

A bácskai származású, nevelődésű, Budapestre költöző Papp Dániel (1865–1900) életét, szövegeit egyaránt behálózza az idegenség érzete, motívuma. A haladó szellemű író köztes élet- és alkotói helyzetéből eredően a magyar és a szerb nemzeti identitás, nyelv, kultúra felől tekint a többkultúrájú és -nyelvű Bácskára és Budapestre. A vidéki kisváros és a nagyváros terei, életérzései, lehetőségei által formált szövegvilág különféle szempontból, különféle eszközökkel (ismétlés, ellentét, túlzás, ironia stb.) tematizálja az idegennek lenni állapotát: fővárosinak lenni vidéken, vidékinek a nagyvárosban, magyarnak, európainak a Bácskában és Budapesten. Az előadás célja a Papp Dániel-próza elemzése az idegenségélmény szemszögéből.

Kulcsszavak: idegenség, alakzat, próza, Papp Dániel

KÁLI Anita

Eötvös Loránd Kutatási Hálózat
Bölcsészettudományi Kutatóközpont
Irodalomtudományi Intézet
Modern Magyar Irodalmi Osztály
Budapest, Magyarország
kali.anita@abtk.hu

„MÉRTÉK ÉS RÍM NÉLKÜL?”

Babits Mihály 1916 és 1920 közötti versritmusai

Az időmértékes verselésről a 19. század óta élt az a megállapítás, hogy idegen, jövevény versidomként a magyar nyelvvel, a magyar verseléssel nehezen összeegyeztethető: „minálunk, ahol a jó Tinódin kezdve Adyig a lírikusok ajkáról a *nemzet* beszélt, s a líra ütemei szinte e mitologikus lény lélegzésének érződnek” – írja Babits Mihály a *Magyar ritmus* című kritikájában, párbeszédbe lépve Horváth János 1922-ben kiadott *Magyar ritmus, jövevény versidom* című kötetével. Babits nem pusztán elméletben foglalkozott e témával, verseinek formagazdagsága közismert. Az első világháború és az azt követő időszak alatt azonban megszorodtak a kötetlenebb versformák, illetve a szabadabban alkalmazott antik ritmusok Babits egyes verseiben. Az előadás a *Nyugtalanság völgye* című kötet egyes verseit vizsgálja a versritmus alakulásának szempontjából, nyomon követve, hogyan válnak az egyes antik formák formakísérletté Babits pályájának e szakaszában.

Kulcsszavak: Babits Mihály, időmértékes verselés, idegenség, versritmus, poétika

KAPPANYOS András

Eötvös Loránd Kutatási Hálózat
Bölcsészettudományi Kutatóközpont
Irodalomtudományi Intézet
Modern Magyar Irodalmi Osztály
Budapest, Magyarország
kappanyos.andras@btk.mta.hu

NYELVI TABUK A FORDÍTÁSBAN

A szótárban szereplő (vagy esetleg onnan is kihagyott) szavak „csúnyasága” nem inherens nyelvi tulajdonság, hanem szociokulturális képződmény: az averzió jellemzően referenciális „tabutémáktól” öröklődik át, de ezektől a szavak gyakran el is szakadnak, pusztá performatív gesztussá válhatnak. A szavakra és témákra vonatkozó normák sokszor elkülönülnek, a nyelv ökonómiája pedig megoldja, hogy a témákról tabuszavak nélkül tárgyalhassunk. A társadalmi normák emancipatorikus átrendeződése során új tabutémák keletkeznek, miközben más témák felszabadulnak a tiltás alól, megváltoztatva a hozzájuk kapcsolódó szavak illokúcióját. A nyelv mélyebb rétegeiben viszont egyes szavak stabilan megőrzik kontextustól független, zsigeri hatásukat. A normák nyelvenként igen különböző, de napjainkban különösen dinamikus elmozdulása újfajta akadályokat gördít a kulturális transzfer útjába. Az előadás ezeket a nehézségeket mutatja be valós irodalmi példák alapján.

Kulcsszavak: társadalmi normák, nyelvi tabuk, referencialitás és performativitás, beszéd-aktus, kulturális fordítástudomány

MAJOR Ágnes

Eötvös Loránd Kutatási Hálózat
Bölcsészettudományi Kutatóközpont
Irodalomtudományi Intézet
Modern Magyar Irodalmi Osztály
Budapest, Magyarország
major.agnes@abtk.hu

**„TUDTÁRA ADJUK MINDEN SZAMÁRNAK, /
HOGY IDEJÖN BABITS TANÁRNAK”**

Babits Mihály újpesti fogadtatása

Babits Mihály 1910-re már mihamarabb szabadulni vágyott fogarasi száműzetéséből. A minisztériumhoz benyújtott kérvénye, illetve a *Nyugat* szerkesztőségének közbenjárása eredményeképp 1911-ben az újpesti Magyar Királyi Állami Főgimnáziumban kapott tanári állást. Babits országos ismertségét egyértelműen jelzi, hogy több országos és helyi lap is kommentálta áthelyezésének tényét. A *Világ* és a *Népszava* vádaskodó cikkei durva hangnemben mondtak véleményt az áthelyezésről, s az újpesti fórumok közül sem mindegyik számolt be lelkesedéssel a munkahelyváltásról: az *Újpesti Figyelő* maróan gúnyos írásban tárgyalta az eseményt. Az előadás az áthelyezés időszakának dokumentumait vizsgálja meg, miközben arra is kitér, Babits hogyan reagált az őt ért vádakra, s lehetett-e poétikai következménye az 1911 során tapasztalt fagyos fogadtatásnak.

Kulcsszavak: Babits Mihály, Újpest, fogadtatás, gúnyvers, Bresztovszky Ernő

NOVÁK Anikó

Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar
Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék
Újvidék, Szerbia
aniko.novak@ff.uns.ac.rs

A MENEKÜLTÁBOR POÉTIKÁJA A KORTÁRS MAGYAR IRODALOMBAN

A menekültirodalom egyik kiemelt helyszíne a menekülttábor, a modernitás paradigmatiszronosza, nem-hely, kivételes hely, a megkülönböztethetlenség tere. E kényszerűségből fakadó átmeneti lakóhely egyszerre emlékezteti lakóit az átélt traumatikus eseményekre és az elhagyott otthonukra, így a trauma és traumafeldolgozás, valamint az emlékezés és felejtés motívuma megkerülhetetlen e téma kapcsán. A menekülttábor kapcsolódik más helyekhez és korokhoz, értelmezésébe szükségsszerűen beszűremlenek a történelem különböző tábortípusai is. A kortárs magyar irodalomban a 2010-es évek menekültáradata és még inkább a menekülttáborok csak elenyésző számú szövegben jelennek meg. Ezek többségére a sztereotipikus ábrázolás jellemző, de vannak olyan szerzők is, akik a harmadik világból érkezők kultúrájában otthonosan mozogva, belső nézőpontot érvényesítve írják le a menekülőket és életkörülményeiket. Az előadás a menekülttábor gazdag elméleti szakirodalmára alapozva történelmi kontextusba ágyazva vizsgálja a megkonstruálódó táborképeket Vörös Anna, Jászberényi Sándor és Selyem Zsuzsa novelláiban.

Kulcsszavak: menekültirodalom, menekülttábor, nem-hely, trauma

SZÉCHENYI Ágnes

Eötvös Loránd Kutatási Hálózat
Bölcsészettudományi Kutatóközpont
Irodalomtudományi Intézet
Modern Magyar Irodalmi Osztály
Budapest, Magyarország
szechenyi.agnes@abtk.hu

„...ÁLLUNK KORUNKBAN IDEGENÜL...”

Babits Mihály Sziget és tenger című kötete

Az előadás Babits Mihály 1925-ben megjelent kötete címadó metaforájának alakváltozatait keresi a versekben. Választ keres a kérdésre, miért jelenik meg oly sokszor az 1920-as évek első felében Babits verseiben a „sziget”-gondolat, amit a költő is értelmezett a kötet megjelenésekor adott interjújában: „Boldogabb korokban az emberi sorsok hajjai voltak egy nagy sorstengernek: ma úgy állunk korunkban idegenül, mint sziget, melynek a körüle zajló tengertől csak félnivalója van”, s ugyanabban a nyilatkozatban még explicitebben is fogalmaz: „Kiáltás volt elég: most úgy érzem, itt a halk és komoly beszéd ideje. Barbár áramlatokat látok köröskörül, a szellemi kultúra hitele sokakban megingott: sport és tánc sodra kapta el a világot.” Mikor volt az a „boldogabb kor”, miért múlt el, s hogyan alakította át a költő poétikáját, tematikáját is a sorsváltozás. Szabó Lőrinc emlékezete szerint amikor megjelenik a *Sziget és tenger* című kötet, Babits kétségbeesetten bezárkózott lakásába, rettegve, hogy új könyvét hanyatlása jeleként fogják fogadni. Szabó Lőrinc, tudva erről, mikor Móricz elragadtatással beszél neki az új Babits-kötetről, megkéri, telefonáljon azonnal Babitsnak, s oldja föl a kétség kínjától. S végül választ keres az előadás a kérdésre, vajon mennyire idegen ez a kötet a Babits-életműben.

Kulcsszavak: idegenség, „Sziget és tenger” metaforák, történelmi traumák, kiáltás vs. halk, komoly beszéd, Babits Mihály

SZÉNÁSI Zoltán

Eötvös Loránd Kutatási Hálózat
Bölcsészettudományi Kutatóközpont
Irodalomtudományi Intézet
Modern Magyar Irodalmi Osztály
Budapest, Magyarország
szenasi.zoltan@abtk.hu

SZERB ÍRÓ VAGYOK-E?

Babits Mihály és a kis nemzeti identitás

Babits Mihály identitásának meghatározó alapját jelentette, hogy a családnév délszláv hangzása ellenére önmagát magyar vármegyei nemesek leszármazottjának tudta. Nagy hatással volt gondolkodásmódjára korán elhunyt ügyvéd édesapja, akitől nemcsak lateiner műveltségét örökölte, hanem liberális társadalomszemléletét is. Levelezéséből tudható, hogy már fiatalon felmerült vele kapcsolatban családjának délszláv eredete, és ez 1920 után a személye elleni támadás egyik lehetséges eszköze is lett, de volt példa jóhiszemű „meggyanúsításra” is, melyre Babits írásban reagált. Az előadás a család származására vonatkozó ismert adatok összefoglalása és Babits saját nemzeti identitására vonatkozó kijelentéseinek értelmezése mellett igyekszik rávilágítani arra, hogy írói önértelmezésének ez az aspektusa hogyan határozta meg irodalomszemléletét is.

Kulcsszavak: nemzeti identitás, irodalomszemlélet, asszimiláció, név, Babits Mihály

TOLDI Éva

Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar
Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék
Újvidék, Szerbia
eva.toldi@ff.uns.ac.rs

AZ IDEGEN SZÓ POÉTIKÁJA

Az előadás Charlotte Mendelson *Törtmagyar* című könyvéből kiindulva a többnyelvű szövegekre és azok poétikájára irányítja a figyelmet. Olyan alkotásokra fókuszál, amelyek valamely más nyelvből használnak fel elemeket, s ebből következően átlépnek az anyanyelv határain. A nyelv nem magától értetődő entitás, hanem állandó önreflexiót igényel, jelentésében, hangzásában, vizuális megjelenésmódjában egyaránt. Az előadás elsősorban magyar kulturális háttérrel rendelkező transzlingváló szerzők alkotásainak megoldásaira és azok fordításának lehetőségeire hoz példákat. A szövegben megjelenő nyelvek ugyanakkor a hatalmi dominancia alá- és fölérendeltségi viszonyrendszerét is leképezik. A nyelvben reflektálódó idegenségérzet ezáltal trauma forrásává válik. A nyelvi megoldások sokfélesége ugyanakkor arra készíti az olvasót, hogy ne csak a szöveget, hanem magát az alteritást, az idegenséget is olvassa.

Kulcsszavak: többnyelvű szöveg, nyelvi önreflexivitás, műfordítás, transzkulturalitás

TÓTH Ágota

Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar
Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék
Újvidék, Szerbia
toth.agota@ff.uns.ac.rs

A VALÓSÁG ELIDEGENÍTÉSE VERES ATTILA NOVELLÁSKÖTETÉBEN

A weird irodalom hazai képviselőjének, Veres Attilának 2022 végén jelent meg harmadik kötete *A valóság helyreállítása* címmel. Ez a kötet is, ugyanúgy, mint az első kettő, a weirdre jellemző bizarr történeteket, alakokat napjaink Magyarországnak jól ismert környezetébe helyezi. A történetek főszereplőinek életét valamilyen ismeretlen, idegen hatalommal való találkozás billenti ki. Több novellán keresztül ismerkedünk meg egy különös betegséggel, ami járványszerűen terjed. A betegségen átesetteket a közvélemény démonizálja, kirekeszti, bántalmazza, amíg kirekesztettként össze nem fognak és egységességükből adódóan nem válnak az erősebb és félelmetesebb féllé. A kötet realiztikus ábrázolással teremtett világában hétköznapi közvetlenséggel megjelenő iszonyat napjaink Magyarországnak társadalmi visszasságait idézi a kozmikus rettenet lidércnyomásában. H. P. Lovecraft tanulmányában azt írja a weirdről, hogy az a „külső, ismeretlen erőktől való lélegzetelállító és megmagyarázhatatlan iszonyat” megjelenítője. Veres Attila kötetében az iszonyat nem kívülről támad, hanem a mindennapok világán belül jelenik meg, és így idegeníti el az általunk ismertnek vélt valóságot – a kötetcímében ígért – helyreállítás helyett.

Kulcsszavak: weird, elidegenítés, idegenség, kirekesztés, kozmikus rettenet

UTASI Csilla

Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar
Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék
Újvidék, Szerbia
csilla.utasi@ff.uns.ac.rs

AZ ÁLLATI ÉS A NÖVÉNYI LÉT IDEGENSÉGE CSÁTH GÉZA ELBESZÉLÉSEIBEN

Az előadás Csáth Géza novelláiban egy olyan nyelvileg önállóan nem jelölt, pusztán az elbeszéléssel közvetített szerzői nézőpontra mutat rá, amely a racionális világnézet belső ellentmondásait kutatja. Az állati szféra már Csáth korai elbeszélésében, *A békában* szerepet kap. A szőrös, fogakkal rendelkező varangy ebben az esetben azt az ismeretlent testesíti meg, amelyet a világ magyarázatát ígérő racionális világnézet a létezésből kizárt. A felvilágosodással uralomra jutó racionalizmus érvénytelenné tette az ember szociális életformáit addig szabályozó mítoszt. Az előadás azt az álláspontot fejt ki, miszerint Csáth elbeszéléseinek legfontosabb kérdése a mítosz halálával előállt orientációs válság. A válság egyik elméleti megoldása a létezés közvetlen élvezetét ígérő gyönyör, a másik pedig a gyerekkornak a racionális gondolkodást megelőző időszaka. A gyerekkor ábrázolásának egyik végletét Csáth művében *A varázsló kertje*, a másikat pedig az *Anyagyilkosság* állatkínzással és pszeudomitológiai képzetekkel teli környezete képviseli.

Kulcsszavak: Csáth Géza, állati és növényi lét, racionalizmus, orientációs válság, művészet-metafizika

VISY Beatrix

Eötvös Loránd Kutatási Hálózat
Bölcsészettudományi Kutatóközpont
Irodalomtudományi Intézet
Modern Magyar Irodalmi Osztály
Budapest, Magyarország
visy.beatrix@abtk.hu

„MINT EGY KŐ ÜLT A SZÁJÁBAN”

Az idegenség formái Tompa Andrea regényeiben

Túlzás nélkül állítható, hogy Tompa Andrea a másság, idegenség egyéni és kollektív tapasztalatait állítja minden regénye középpontjába. A különböző etnikumok együttéléséből, a kisebbségi lét történelmi, társadalmi helyzeteiből, folyamataiból származó számos feszültség, a nyelvi, kulturális diverzitás rendkívül sokrétűen, különböző szerkezeti, narrációs és nyelvi formában mutatkozik meg az egyes szövegekben. Az előadás az idegenség, másság különféle formáit vizsgálva azokat a közös pontokat, tartalmi-gondolati halmazokat, a regényeket átszövő, (részben) fedésbe hozó kérdéseket igyekszik megmutatni, amelyek leginkább a transznacionalizmus, multi- és transzkulturalizmus, kevertnyelvűség és traumaelméletek jelenségeivel és fogalomkészletével közelíthetők meg a Kolozsvár – Kárpát-medence – Közép-Európa útvonalon indulva és aktuális globális történésekhez érkezve.

Kulcsszavak: idegenségtapasztalat, kevertnyelvűség, transznacionalizmus, Tompa Andrea, otthontalanság

FORME STRANOSTI I PRIHVATANJA

U spomen Beli Pomogaču

**Naučni skup Instituta za nauku o književnosti Istraživačkog centra
za humanističke nauke u Budimpešti i Odseka
za hungarologiju Filozofskog fakulteta u Novom Sadu**

UNIVERZITET U NOVOM SADU, FILOZOFSKI FAKULTET
ODSEK ZA HUNGAROLOGIJU
(Novi Sad, 6–7. jun 2023.)

Z b o r n i k a p s t r a k a t a

Novi Sad
2023

Za izdavača:
Ivana Živančević-Sekeruš, dekan
Eva Toldi, šef Odseka za hungarologiju

Urednik:
Čila Utaši, Eva Toldi

Prevod rezimea na srpski:
Marta Palić

Lektura teksta na srpskom jeziku:
Milica Bracić

Korektor:
Marta Buzaš

Izdavač: Filozofski fakultet, Novi Sad

ISBN 978-86-6065-795-6

Štampa: Futura, Novi Sad, 2023.

Univerzitet u Novom Sadu, Filozofski fakultet,
Odsek za hungarologiju

FORME STRANOSTI I PRIHVATANJA

U spomen Beli Pomogaču

**Naučni skup Instituta za nauku o književnosti Centra
humanističkih istraživanja u Budimpešti
i Odseka za hungarologiju Filozofskog fakulteta u Novom Sadu**

Program naučnog skupa

06. 06. 2023. (utorak)

Filozofski fakultet, 1. sprat, sala 114.

- 9.30–10.00 *Registracija*
10.00–10.10 *Otvaranje skupa*
Prisećanje na Belu Pomogač (**Andraš Kapanjoš, Eva Toldi**)

I sesija

Predsedavajući: Čila Utaši

- 10.10–10.30 **Andraš Kapanjoš:**
JEZIČKI TABUI U PREVODU
10.30–10.50 **Eva Harkai Vaš:**
SOPSTVENO I STRANO U ROMANU MILENE MARKOVIĆ
10.50–11.10 **Eva Toldi:**
POETIKA STRANE REČI
11.10–11.25 *Rasprava*
11.25–11.40 *Pauza*

Program naučnog skupa

II sesija

Predsedavajući: **Agneš Major**

- 11.40–12.00 **Eva Hoža:**
TRAŽENJE DOMA KOJE SE LOŠE ZAVRŠAVA
- 12.00–12.20 **Čila Utaši:**
STRANOST ŽIVOTINJSKE I BILJNE SFERE U PRIPOVETKAMA GEZE ČATA
- 12.20–12.40 **Julijana Išpanović Čapo:**
OBLICI STRANOSTI U TEKSTOVIMA DANIELA PAPA
- 12.40–12.55 *Rasprava*
- 13.00–14.30 *Ručak*

III sesija

Predsedavajući: **Andraš Kapanjoš**

- 14.30–14.50 **Laslo Boka:**
REPREZENTACIJE SOPSTVENOG I STRANOG U DELIMA
ŽIGMONDA ŠANDORA PAPA
- 14.50–15.10 **Beatriks Viši:**
„KAO KAMEN U USTIMA” – Forme stranosti u romanima Andree Tompa
- 15.10–15.30 **Aniko Novak:**
POETIKA IZBEGLIČKIH LOGORA U SAVREMENOJ MAĐARSKOJ
KNJIŽEVNOSTI
- 15.30–15.45 *Rasprava*
- 19.00 *Večera*

07. 06. 2023. (sreda)

Filozofski fakultet, 1. sprat, sala 114.

IV sesija

Predsedavajući: **Laslo Boka**

- 10.00–10.20 **Šarolta Decki:**
„POSTALA SAM STRANAC” – Iskustvo stranosti kod Agote Krištof
- 10.20–10.40 **Erika Bence:**
REKONSTRUKCIJE KRIMINALISTIČKIH PRIČA I „KRIMI ROMANA”
IZ 19. VEKA U 21. VEKU
- 10.40–11.00 **Agota Tot:**
OTUĐENJE STVARNOSTI U ZBIRCI PRIPOVEDAKA ATILE VEREŠA
- 11.00–11.15 *Rasprava*
- 11.15–11.30 *Pauza*

V sesija

Predsedavajući: **Eva Hoža**

- 11.30–11.50 **Agneš Major:**
„TUDTÁRA ADJUK MINDEN SZAMÁRNAK, / HOGY IDEJÖN
BABITS TANÁRNAK” („Daje se na znanje svakom magarcu, / da nam dolazi
Babič za profesora”) – Doček Mihalja Babiča na profesorsku poziciju u Ujpeštu
- 11.50–12.10 **Zoltan Senaši:**
JESAM LI SRPSKI PISAC? – Mihalj Babič i nacionalni identitet malih nacija
- 12.10–12.30 **Anita Kali:**
„BEZ METRIKE I RIME?” – Poezija Mihalja Babiča u periodu između
1916. i 1920. godine
- 12.30–12.50 **Agneš Sečenji:**
„...STRANCI SMO U NAŠEM DOBU...” – O zbirci Mihalja Babiča
Sziget és tenger (Ostrvo i more)
- 12.50–13.05 *Rasprava*
- 13.05–13.15 *Završna reč*

Erika BENCE

Univerzitet u Novom Sadu
Filozofski fakultet
Odsek za hungarologiju
Novi Sad, Srbija
erika.bence1967@gmail.com

REKONSTRUKCIJE KRIMINALISTIČKIH PRIČA I „KRIMI ROMANA” IZ 19. VEKA U 21. VEKU

Kriminalistički romani *Léleknyavalyák – avagy Az öngyilkolás s egyéb elveszejtő szerek természetéről* (Duševne bolesti, iliti O prirodi samoubistva i drugih pogubnih sredstava) Roberta Milbahera, iz 2018. godine, odnosno *A vörös korona. Mindenkiből lehet áldozat* (Crvena kruna. Svi mogu postati žrtve) Lasla Andraša, iz 2021, skreću nam pažnju na pojavu mađarskih kriminalističkih priča iz 19. veka, tačnije – na njihov nedostatak. Autofikcija prvog romana bazirana je na procesu koji je prisutan u nizu ranijih književnih dela istog pisca, počev od romana *Fanni hagyományai* (Fanina ostavština), preko *Testvériség-trilógia* (Trilogija bratstva), sve do naslova *Pokolkerék* (Pakleni točak): određuje svoje mesto u istoriji nastanka na način kao da predstavlja naknadnu rekonstrukciju nedostajućeg, izgubljenog ili zaboravljenog dela/žanra. U romanu Lasla Andraša pak, glavni junak, detektiv Endre Harmat, govori o prirodi zločina u 19. veku, posebno o pojavama u oblasti kriminala tokom 1880-ih godina, čiji najverodostojniji prikaz daje – kako tvrdi – Peter Lendel u romanu *Macskakő* (Kaldurma) iz 1988. Ove refleksije nam možda sugerišu činjenicu da u mađarskoj književnosti 19. veka nedostaje žanr kriminalističkog romana, pošto u Mađarskoj – izuzev na prekretnici iz 19. u 20. vek, koju pominje Lendel – nije bilo „domišljatih” ili nadrealnih zločina velikog formata (poput na primer *Dvostrukog ubistva u ulici Morg*), te ga je trebalo naknadno stvoriti, kao što to čini Milbaher sa romanom *Léleknyavalyák*. Cilj ovog istraživanja je da prouči, mapira i prikaže – ukoliko je tip žanra ipak postojao – kako, u kom obliku je eventualno on bio prisutan u mađarskoj književnosti 19. veka i kako je nastavio da traje u kriminalističkom romanu 20. ili 21. veka.

Ključne reči: kriminalistička priča, kriminalistički roman, istraga, male epske forme, postromantični romani

Laslo BOKA

Istraživačka mreža Lorand Etveš
Istraživački centar za humanističke nauke
Institut za nauku o književnosti
Budimpešta, Mađarska
boka.laszlo@abtk.hu

REPREZENTACIJE SOPSTVENOG I STRANOG U DELIMA ŽIGMONDA ŠANDORA PAPA

Namera autora je da predoči oblike reprezentacije stranosti, koja je naglašeno prisutna u prozi Žigmonda Šandora PAPA, te katkad utiče na organizaciju naracije. Izlaganje će se baviti i složenim pitanjima vezanima za identitet, kolektivno sećanje, inter- ili transkulturalnost, kao i realizacijom pomenutih pojava sa aspekta poetike proze. U analiziranim delima (u jednoj zbirci pripovedaka i dva romana) specifične niti radnje odvijaju se uglavnom u fiktivnim prostorima i vremenskim ravnama, koji se pretežno ipak mogu identifikovati (u formi nekakvog kvazireferencijalnog iščitavanja), konkretizovati u prostoru i vremenu (u vidu istočnoevropske diktature u Rumuniji, odnosno u Mađarskoj 1970-ih i 1980-ih godina prošlog veka, kao i u deceniji nakon promene režima u celom regionu). U tim delima se delikatni mehanizmi stranog i sopstvenog, identičnog i drugačijeg, prihvatanja i/ili mržnje ne izgrađuju prostom osmozom dva prostora, naroda, dve generacije, ideologije itd., koji se lako mogu identifikovati, već tim mehanizmima upravljaju i oblici raslojavanja „drugačijeg” unutar „sopstvenog”, kao i njihova kolektivna dubinska psihologija.

Ključne reči: stranost, Žigmond Šandor Pap, Istočna i Srednja Evropa, identitet i kulturalno sećanje, prihvatanje

Šarolta DECKI

Istraživačka mreža Lorand Etveš
Istraživački centar za humanističke nauke
Institut za nauku o književnosti
Budimpešta, Mađarska
deczki.sarolta@abtk.hu

„POSTALA SAM STRANAC”

Iskustvo stranosti kod Agote Krištof

Svetu Agote Krištof nedostaju prisnost, familijarnost, bliskost. Njeni junaci su, gde god da stanuju – stranci. Neretko su primorani da se sporazumevaju na stranom jeziku, ali i međusobno teško uspostavljaju prisne odnose. Ta stranost se izražava i kroz snažno redukovan jezik koji se stvara u njenim delima. Stranost se u nekim situacijama često intenzivira do stepena neprijateljstva, a neprijatelji mogu biti sâm jezik, osoba koja je drugačija, ili strana zemlja. Autor u svom izlaganju analizira kako se manifestuju forme stranosti i neprijateljstva na retoričkom i tematskom nivou u delima Agote Krištof.

Gljučne reči: stranost, Agota Krištof, jezik, grad, inostranstvo

Eva HARKAI VAŠ

Univerzitet u Novom Sadu
Filozofski fakultet
Odsek za hungarologiju
Novi Sad, Srbija
harkaivass.eva@gmail.com

SOPSTVENO I STRANO U ROMANU MILENE MARKOVIĆ

Milena Marković je za svoj roman *Deca* 2021. godine dobila NIN-ovu nagradu, oko koje se, odmah nakon dodele, podelila književna javnost. Tekst je pisan u stihovima, pa je doveden u pitanje žanr samog dela: da li se radi o romanu, odnosno romanu u stihovima, ili je možda reč o poemi? Oko nečega je međutim recepcija bila jednoglasna – radi se o izuzetnom tekstu koji podjednako govori o ženskom bitisanju i majčinstvu, te istovremeno obiluje ličnim i istorijskim traumama. Šta znači biti devojčica, odrastati, zatim biti odrasla devojka – ova pitanja Milena Marković oslikava velikom jezičkom inventivnošću. Izlaganje analizira više verzija stranosti, a bavi se i iskustvom autorke rada kao prevodioca dela Milene Marković.

Ključne reči: osećaj doma, stranost, biti žena, trauma, književni prevod

Eva HOŽA

Univerzitet u Novom Sadu
Filozofski fakultet
Odsek za hungarologiju
Novi Sad, Srbija
hozsaeva@eunet.rs

TRAŽENJE DOMA KOJE SE LOŠE ZAVRŠAVA

Već sam naslov rada upućuje na činjenicu da je izlaganje fokusirano na Gezu Čata i njegovu novelistiku. Kako je autor integrativnog svetonazora definisao dom i potencijalno pronalaženje doma? Da li je, pak, za sva vremena ostao stranac? Da li je pronašao svoje mesto u istoriji književnosti među autorima sa „magičnom ladicom”, ili Čatov opus još i dan danas krije brojne tajne? Sa kakvom čitalačkom strategijom se može pristupiti subotičkom narativu i nekim tekstovima dokumentarističkog tipa? U ovom radu se primenjuje metoda postavljanja pitanja, ali i nakon najnovijih istraživanja ostajemo uskraćeni za odgovore na neka od njih, u vezi sa pojedinim interdisciplinarnim problemima. Odnosi Dežea Kostolanjija i Geze Čata su takođe prilično tajanstveni. Neizostavno bi bilo i medijsko istraživanje, kao i analiza nekih medicinskih aspekata života ovog pisca.

Ključne reči: stranost, traženje doma, individualnost, integrativni način posmatranja, sećanje

Julijana IŠPANOVIĆ ČAPO

Univerzitet u Novom Sadu
Filozofski fakultet
Odsek za hungarologiju
Novi Sad, Srbija
csapo@eunet.rs

OBLICI STRANOSTI U TEKSTOVIMA DANIELA PAPA

I život i tekstove Daniela Papa (1865–1900), koji je rođen i obrazovanje završio u Bačkoj, a potom se preselio u Budimpeštu, prožimaju osećaj i motiv stranosti. Pisac naprednih ideja, posledično svoje interpozicije u životu i stvaralaštvu, multikulturnu i višejezičnu Bačku i Budimpeštu posmatra sa aspekta mađarskog i srpskog nacionalnog identiteta, jezika, kulture. Svet njegovih tekstova oblikovan prema prostorima, životnom osećaju, mogućnostima provincijskog gradića i velegrada tematizuje stanje stranosti sa različitih aspekata i različitim sredstvima (ponavljanje, kontrast, preterivanje, ironija itd.): biti stanovnik glavnog grada u provinciji i provincijalac u velegradu, biti Mađar i Evropljanin u Bačkoj i Budimpešti. Cilj izlaganja je analiza proze Daniela Papa sa aspekta doživljaja stranosti.

Ključne reči: stranost, oblici, proza, Daniel Pap

Anita KALI

Istraživačka mreža Lorand Etveš
Istraživački centar za humanističke nauke
Institut za nauku o književnosti
Budimpešta, Mađarska
kali.anita@abtk.hu

„BEZ METRIKE I RIME?”

Poezija Mihalja Babiča u periodu između 1916. i 1920. godine

O metričkoj versifikaciji u mađarskoj teoriji književnosti od 19. veka vlada rasprostranjeno mišljenje da je strana, pozajmljena pesnička forma, te se zbog toga teško može usaglasiti sa mađarskim jezikom i versifikacijom: „Kod nas, gde je – počev od dobrog Tinodija pa sve do Adija – kroz usta liričara progovarala *nacija*, a ritmovi lirike se doživljavaju kao disanje ovog mitološkog bića”, piše Mihalj Babič u svojoj kritici pod naslovom *Mađarska ritmika*, stupajući u dijalog sa knjigom Janoša Horvata *Mađarska ritmika, pozajmljena pesnička forma* iz 1922. godine. Znamo da se Babič ovom tematikom nije bavio samo teoretski i opšte je poznato da njegovu poeziju odlikuje bogatstvo formi. Tokom Prvog svetskog rata i nakon njega, međutim, u pojedinim Babičevim pesmama pojavili su se slobodniji oblici stihova, odnosno sam pesnik se slobodnije odnosio prema antičkoj ritmici. Autor u svom izlaganju analizira neke stihove iz zbirke *Nyugtalanáság völgye* sa aspekta oblikovanja ritmike, prikazujući korak po korak, kako u toj fazi svog stvaralaštva Babič eksperimentiše sa pojedinim antičkim formama.

Ključne reči: Mihalj Babič, metrička versifikacija, stranost, ritmika pesme, poetika

Andraš KAPANJÓŠ

Istraživačka mreža Lorand Etveš
Istraživački centar za humanističke nauke
Institut za nauku o književnosti
Budimpešta, Mađarska
kappanyos.andras@btk.mta.hu

JEZIČKI TABUI U PREVODU

„Ružnoća” reči navedenih u rečniku (koje su, moguće, i iz njega izostavljene) nije inherentna jezička osobina, nego je sociokulturna tvorevina: averzija se nasleđuje od karakterističnih referencijalnih „tabu tema”, ali se od njih reči često i odvajaju, te mogu postati pusti performativni gestovi. Norme koje se odnose na reči i one koje se vezuju za teme često se razlikuju, a jezička ekonomija to rešava na taj način što se o temama razgovara bez reči koje predstavljaju tabu. Usled emancipatorske preraspodele društvenih normi nastaju nove tabu teme, dok se istovremeno pojedine teme oslobađaju stega zabrane, čime se menja ilokucija reči koje se na njih odnose. U dubljim slojevima jezika, međutim, neke reči stabilno čuvaju svoju prvobitnu stilsku obojenost, nezavisno od konteksta. Pomeranje normi – koje je u poslednje vreme veoma dinamično – od jezika do jezika se veoma razlikuje, a pri tome se stvaraju nove prepreke na putu kulturnog transfera. Autor u radu ukazuje na ove teškoće na osnovu stvarnih književnih primera.

Ključne reči: društvene norme, jezički tabui, referencijalnost i performativnost, govorni akt, kulturalna nauka o prevođenju

Agneš MAJOR

Istraživačka mreža Lorand Etveš
Istraživački centar za humanističke nauke
Institut za nauku o književnosti
Budimpešta, Mađarska
major.agnes@abtk.hu

„TUDTÁRA ADJUK MINDEN SZAMÁRNAK, /
HOGY IDEJÖN BABITS TANÁRNAK”
(„DAJE SE NA ZNANJE SVAKOM MAGARCU, /
DA NAM DOLAZI BABIČ ZA PROFESORA”)

Doček Mihalja Babiča na profesorsku poziciju u Ujpeštu

Mihalj Babič se 1910. godine želeo što pre osloboditi progonstva u Fogarašu. Poslao je molbu ministarstvu, a redakcija časopisa *Nyugat* ga je podržala i intervenisala u njegovu korist, usled čega je 1911. dobio mesto profesora u Mađarskoj kraljevskoj državnoj gimnaziji u delu Budimpešte koji se zove Ujpešt. Tada je već bio poznat širom zemlje, što jasno potvrđuje i da je više državnih, ali i lokalnih listova prokomentarisao vest o njegovom premeštaju. Optužujući članci u listovima *Világ* i *Népszava* izražavali su grubo negodovanje povodom ove vesti, a ni u Ujpeštu nisu svi bili oduševljeni njegovim dolaskom: list *Újpesti Figyelő* je sarkastično prokomentarisao događaj. Autor u svom izlaganju analizira dokumente iz vremena Babičevog premeštanja, prikazujući istovremeno Babičevu reakciju na optužbe, i da li je neprijatan doček 1911. godine mogao imati posledice na njegovo stvaralaštvo.

Ključne reči: Mihalj Babič, Ujpešt, doček, satirična pesma, Erne Brestovski

Aniko NOVAK

Univerzitet u Novom Sadu
Filozofski fakultet
Odsek za hungarologiju
Novi Sad, Srbija
aniko.novak@ff.uns.ac.rs

POETIKA IZBEGLIČKIH LOGORA U SAVREMENOJ MAĐARSKOJ KNJIŽEVNOSTI

Jedan od istaknutih lokaliteta izbegličke književnosti jeste izbeglički logor, paradigmatski hronotop moderniteta, ne-mesto, izuzetno mesto, prostor u kojem je razlikovanje onemogućeno. Ovo privremeno mesto stanovanja nastalo iz nužde istovremeno podseća svoje stanovnike na proživljene traumatske događaje i na napuštene domove, pa se ovde ne mogu zaobići motivi traume i lečenja traume, kao i motivi sećanja i zaborava. Izbeglički logor se vezuje za druga mesta i vremenske periode, u njegovo tumačenje neizbežno prodiru i razni tipovi logora iz istorije. U savremenoj mađarskoj književnosti se bujica migranata s početka druge decenije ovoga veka, kao i izbeglički logori pojavljuju u veoma malom broju tekstova. Većinu malobrojnih tekstova karakterišu stereotipni prikazi, ali ima i autora koji poznaju kulturu pridošlica iz zemalja trećeg sveta i zato izbeglice i njihove životne okolnosti opisuju iz neposredne perspektive. U izlaganju se na osnovu bogate stručne literature vezane za izbegličke logore u istorijskom kontekstu analiziraju slike logora u pripovetkama Ane Vereš, Šandora Jasberenjija i Žuže Šeljem.

Ključne reči: izbeglička književnost, izbeglički logor, ne-mesto, trauma

Agneš SEČENJI

Istraživačka mreža Lorand Etveš
Istraživački centar za humanističke nauke
Institut za nauku o književnosti
Budimpešta, Mađarska
szechenyi.agnes@abtk.hu

„...STRANCI SMO U NAŠEM DOBU...”

O zbirci Mihalja Babiča Sziget és tenger (Ostrvo i more)

Mihalj Babič je 1925. godine objavio zbirku *Sziget és tenger* (Ostrvo i more). U radu se proučavaju varijante oblika naslovne metafore koje se javljaju u pojedinim pesmama. Traži se odgovor na pitanje zašto se u prvoj polovini 1920-ih godina u Babičevim pesmama tako često javlja motiv „ostrva”, što je i sam pesnik komentarisao u intervjuu povodom objavljivanja zbirke: „U srećnijim vremenima ljudske sudbine su predstavljale penu na jednom velikom moru sudbine: danas stojimo u svom vremenu kao stranci, kao ostrva, koja se mogu samo plašiti mora koje se peni oko njih”, a kasnije, u istoj izjavi, još eksplicitnije formulisao: „Bilo je dosta povika: osećam da je sada došlo vreme mirnog i ozbiljnog govora. Naokolo primećujem varvarske struje, mnogima je poljuljana vera u duhovnu kulturu: sport i ples u sebe uvlače svet, kao vrtlog.” Kada je bilo to „srećnije vreme”, zašto je prošlo i kako je promena sudbine preoblikovala i pesnikovu poetiku i tematiku? Prema sećanju Lerinca Saboa, u vreme kada je zbirka *Sziget és tenger* objavljena, Babič se očajnički zaključao u svoj stan, strahujući da će kritika novu knjigu dočekati kao znak njegove propasti. Lerinc Sabo je to znao, i kada mu je Moric oduševljeno govorio o Babičevoj novoj knjizi, zamolio ga je da odmah nazove pesnika i tako ga reši sumnje koja ga je mučila. Na kraju izlaganja traži se odgovor na pitanje u kojoj meri je ova zbirka strana u Babičevom životnom opusu.

Ključne reči: stranost, metafora „ostrvo i more”, istorijske traume, povike vs. miran, ozbiljan govor, Mihalj Babič

Zoltan SENAŠI

Istraživačka mreža Lorand Etveš
Istraživački centar za humanističke nauke
Institut za nauku o književnosti
Budimpešta, Mađarska
szenasi.zoltan@abtk.hu

JESAM LI SRPSKI PISAC?

Mihalj Babič i nacionalni identitet malih nacija

Momenat koji u osnovi određuje njegov identitet nalazi se u Babičevom stavu po kojem je on sebe smatrao potomkom mađarskog županijskog plemstva, uprkos činjenici što mu prezime zvuči južnoslovenski. Na način njegovog razmišljanja veliki uticaj imao je otac advokat, koji je rano preminuo, a koji mu je u nasledstvo dao latinsko obrazovanje i liberalni pogled na društvo. Iz njegove prepiske se zna da se već u pesnikovoj mladosti postavljalo pitanje južnoslovenskog porekla njegove porodice, što je posle 1920. godine postalo jedno od mogućih sredstava napada na njegovu ličnost, ali je bilo primera i za dobronamerno „optuživanje“, na šta je Babič pismeno reagovao. U izlaganju se sumiraju poznati podaci koji se odnose na poreklo porodice i tumače se izjave samog Babiča o njegovom nacionalnom identitetu. Osim toga, autor želi da rasvetli na koji način je ovaj aspekt stvaralačke samosvesti odredio pesnikovo shvatanje književnosti.

Ključne reči: nacionalni identitet, shvatanje književnosti, asimilacija, ime, Mihalj Babič

Eva TOLDI

Univerzitet u Novom Sadu
Filozofski fakultet
Odsek za hungarologiju
Novi Sad, Srbija
eva.toldi@ff.uns.ac.rs

POETIKA STRANE REČI

Polazeći od knjige Šarlot Mendelson *Törtmagyar (Almost English)*, izlaganje je usmereno na višejezične tekstove i njihovu poetiku. Rad je fokusiran na dela u kojima se koriste elementi iz nekog drugog jezika, stoga ti tekstovi prelaze granice maternjeg jezika. Jezik nije podrazumevani fenomen već zahteva permanentnu autorefleksiju, kako sa aspekta semantike, tako i sa aspekta zvučnosti, ali i vizuelne pojave. Primeri prevashodno potiču iz dela translingvalnih autora sa pre svega mađarskom kulturnom podlogom, a odnose se na razna rešenja kao i na mogućnosti njihovog prevoda. Jezici koji se pojavljuju u tekstu istovremeno ukazuju na sistem odnosa podređenosti i nadređenosti u dominaciji moći. Osećaj stranosti, koji se reflektuje u jeziku, time postaje izvorom traume. Raznolikost jezičkih rešenja podstiče čitaoca da osim teksta čita i sam alteritet, stranost.

Ključne reči: višejezični tekst, jezička autorefleksivnost, prevod, transkulturalnost

Agota TOT

Univerzitet u Novom Sadu
Filozofski fakultet
Odsek za hungarologiju
Novi Sad, Srbija
toth.agota@ff.uns.ac.rs

OTUĐENJE STVARNOSTI U ZBIRCI PRIPOVEDAKA ATILE VEREŠA

Atila Vereš, domaći predstavnik iracionalne fantastike (*weird fiction*) u književnosti, je krajem 2022. godine objavio treću knjigu pod naslovom *A valóság helyreállítása* (Uspostavljanje stvarnosti). Slično prethodnim knjigama, i u ovoj su bizarna dešavanja i likovi karakteristični za ovaj podžanr spekulativne fikcije smešteni u dobro poznato okruženje današnje Mađarske. Život glavnih aktera se počinje komplikovati kada dođu u dodir sa nekom nepoznatom, stranom silom. Kroz više pripovedaka se provlači nit o nekoj čudnoj bolesti koja se širi kao epidemija. Javnost demonizuje, isključuje, zlostavlja one koji su bolest preživeli, sve dok se oni, tako marginalizovani, ne udruže i zahvaljujući svom jedinstvu postanu jača i zastrašujuća strana. U svetu koji je stvoren realističkim prikazom, strahote se pojavljuju neposrednošću svakodnevice i u moru kosmičkog užasa one aludiraju na društvene anomalije današnje Mađarske. H. F. Lavkraft smatra da iracionalna književnost prikazuje „neobjašnjiv užas spoljnih, nepoznatih sila od kojeg zastaje dah”. U tekstovima Atila Vereša užas ne nadire spolja, nego se pojavljuje iznutra, u svetu svakodnevice, i na taj način, umesto da je uspostavi – kako se to iz naslova može nazreti – užas otuđuje stvarnost za koju smo bili ubeđeni da je poznajemo.

Ključne reči: iracionalna fantastika, otuđenje, stranost, isključivanje, kosmički užas

Čila UTAŠI

Univerzitet u Novom Sadu
Filozofski fakultet
Odsek za hungarologiju
Novi Sad, Srbija
csilla.utasi@ff.uns.ac.rs

STRANOST ŽIVOTINJSKE I BILJNE SFERE U PRIPOVETKAMA GEZE ČATA

U radu se ukazuje na jednu autorsku perspektivu u pripovetkama Geze Čata, koja jezički nije obeležena, već se ispoljava posredstvom naracije. Ovom perspektivom se u Čatovim delima izražava unutrašnja protivrečnosti racionalnog pogleda na svet. Životinjska sfera se pojavljuje već u Čatovoj ranoj pripovesti, *A béka* (Žaba). Dlakava, krstava, zubata žaba u ovom slučaju otelotvorenje je one nepojmljive dimenzije postojanja, koju racionalni pogled na svet, ubeđen da je moguće potpuno objašnjenje pojava, isključuje iz bitka. Racionalizam, koji je u doba prosvetiteljstva došao na prevlast, ukinuo je mit, koji je imao za ulogu određivanje oblika čovekovog socijalnog života. Rad zastupa mišljenje prema kojem najvažnije pitanje u Čatovim pripovetkama predstavlja orijentaciona kriza nastala usled nestanka mita. U Čatovim pripovetkama se kao teorijska mogućnost rešenja ove krize prikazuje se slast koja obećava neposredno uživanje u postojanju. Drugo moguće rešenje krize nudi period detinjstva koji prethodi racionalnom razmišljanju. Dve krajnosti u Čatovom prikazivanju detinjstva predstavljaju pripovetke *A varázsló kertje* (Bašta čarobnjaka) i *Anyagyilkosság* (Ubistvo majke), koja je krcata scenama mučenja životinja i pseudomitološkim predstavama.

Ključne reči: Geza Čat, životinjska i biljna sfera, racionalizam, orijentaciona kriza, artistska metafizika

Beatriks VIŠI

Istraživačka mreža Lorand Etveš
Istraživački centar za humanističke nauke
Institut za nauku o književnosti
Budimpešta, Mađarska
visy.beatrix@abtk.hu

„KAO KAMEN U USTIMA”

Forme stranosti u romanima Andree Tompa

Bez preterivanja se može tvrditi da Andrea Tompa u fokus svakog svog romana postavlja individualno i kolektivno iskustvo različitosti, odnosno stranosti. Brojne napetosti koje proizlaze iz suživota različitih etničkih grupa, iz istorijskih i društvenih situacija i procesa manjinskog života, jezičkog i kulturnog diverziteta, u pojedinim njenim tekstovima se pojavljuju izuzetno raznoliko, u različitim konstrukcijskim, narativnim i jezičkim oblicima. Na osnovu proučavanja raznih oblika stranosti, razlika, autorka u izlaganju želi da prikaže one zajedničke tačke, skupove misli i pitanja koji se u romanima Andree Tompe pojavljuju delimično i preklapajući se, a koji se najbolje mogu objasniti pojavama i pojmovnim arsenalom transnacionalnosti, multi- i transkulturalnosti, višejezičnosti i teorijama traume, polazeći pri tom od putanje Kluž – Karpatski basen – Srednja Evropa i stižući do aktuelnih globalnih događaja.

Ključne reči: iskustvo stranosti, višejezičnost, transnacionalnost, Andrea Tompa, bezdomnost

A TANÁCSKOZÁS TUDOMÁNYOS TANÁCSA

NAUČNI ODBOR SKUPA

Dr. Andrić Edit

*egyetemi tanár,
tanszékvezető-helyettes*

Újvidéki Egyetem
Bölcsészettudományi Kar
Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék
Újvidék, Szerbia
andrice@ff.uns.ac.rs

Dr Edita Andrić

*redovni profesor,
zamenik šefa katedre*

Univerzitet u Novom Sadu
Filozofski fakultet
Odsek za hungarologiju
Novi Sad, Srbija
andrice@ff.uns.ac.rs

Dr. Földes Györgyi

tudományos főmunkatárs

Eötvös Loránd Kutatási Hálózat
Bölcsészettudományi Kutatóközpont
Irodalomtudományi Intézet
Budapest, Magyarország
foldes.gyorgyi@abtk.hu

Dr Đerđi Feldeš

viši naučni saradnik

Istraživačka mreža Lorand Etveš
Istraživački centar za humanističke nauke
Institut za nauku o književnosti
Budimpešta, Mađarska
foldes.gyorgyi@abtk.hu

Dr. Kappanyos András

*tudományos tanácsadó,
osztályvezető,
igazgatóhelyettes*

Eötvös Loránd Kutatási Hálózat
Bölcsészettudományi Kutatóközpont
Irodalomtudományi Intézet
Budapest, Magyarország
kappanyos.andras@btk.mta.hu

Dr Andraš Kapanjoš

*naučni savetnik,
šef odeljenja,
zamenik direktora*

Istraživačka mreža Lorand Etveš
Istraživački centar za humanističke nauke
Institut za nauku o književnosti
Budimpešta, Mađarska
kappanyos.andras@btk.mta.hu

Dr. Szénási Zoltán

tudományos munkatárs

Eötvös Loránd Kutatási Hálózat
Bölcsészettudományi Kutatóközpont
Irodalomtudományi Intézet
Budapest, Magyarország
szenasi.zoltan@abtk.hu

Dr Zoltan Senaši

naučni saradnik

Istraživačka mreža Lorand Etveš
Istraživački centar za humanističke nauke
Institut za nauku o književnosti
Budimpešta, Mađarska
szenasi.zoltan@abtk.hu

Dr. Toldi Éva

*egyetemi tanár,
tanszékvezető*

Újvidéki Egyetem
Bölcsészettudományi Kar
Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék
Újvidék, Szerbia
eva.toldi@ff.uns.ac.rs

Dr Eva Toldi

*redovni profesor,
šef katedre*

Univerzitet u Novom Sadu
Filozofski fakultet
Odsek za hungarologiju
Novi Sad, Srbija
eva.toldi@ff.uns.ac.rs

Dr. Utasi Csilla

egyetemi rendkívüli tanár

Újvidéki Egyetem
Bölcsészettudományi Kar
Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék
Újvidék, Szerbia
csilla.utasi@ff.uns.ac.rs

Dr Čila Utaši

vanredni profesor

Univerzitet u Novom Sadu
Filozofski fakultet
Odsek za hungarologiju
Novi Sad, Srbija
csilla.utasi@ff.uns.ac.rs

SZERVEZŐBIZOTTSÁG

ORGANIZACIONI ODBOR

Grnya Ildikó

titkárnő

Újvidéki Egyetem
Bölcsészettudományi Kar
Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék
Újvidék, Szerbia
hungar@ff.uns.ac.rs

Kocsis Lenke

tanársegéd

Újvidéki Egyetem
Bölcsészettudományi Kar
Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék
Újvidék, Szerbia
lenke.kocis@ff.uns.ac.rs

Dr. Toldi Éva

egyetemi tanár, tanszékvezető

Újvidéki Egyetem
Bölcsészettudományi Kar
Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék
Újvidék, Szerbia
eva.toldi@ff.uns.ac.rs

Tóth Juhász Tímea

tanársegéd

Újvidéki Egyetem
Bölcsészettudományi Kar
Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék
Újvidék, Szerbia
timea.tot.juhas@ff.uns.ac.rs

Dr. Utasi Csilla

egyetemi rendkívüli tanár

Újvidéki Egyetem
Bölcsészettudományi Kar
Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék
Újvidék, Szerbia
csilla.utasi@ff.uns.ac.rs

Ildiko Grnja

sekretar Odseka za hungarologiju

Univerzitet u Novom Sadu
Filozofski fakultet
Odsek za hungarologiju
Novi Sad, Srbija
hungar@ff.uns.ac.rs

Lenke Kočiš

asistent

Univerzitet u Novom Sadu
Filozofski fakultet
Odsek za hungarologiju
Novi Sad, Srbija
lenke.kocis@ff.uns.ac.rs

Dr Eva Toldi

redovni profesor, šef katedre

Univerzitet u Novom Sadu
Filozofski fakultet
Odsek za hungarologiju
Novi Sad, Srbija
eva.toldi@ff.uns.ac.rs

Timea Tot Juhas

asistent

Univerzitet u Novom Sadu
Filozofski fakultet
Odsek za hungarologiju
Novi Sad, Srbija
timea.tot.juhas@ff.uns.ac.rs

Dr Čila Utaši

vanredni profesor

Univerzitet u Novom Sadu
Filozofski fakultet
Odsek za hungarologiju
Novi Sad, Srbija
csilla.utasi@ff.uns.ac.rs

A TANÁCSKOZÁS RÉSZTVEVŐI

Dr. Bence Erika

Újvidéki Egyetem
Bölcsészettudományi Kar
Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék
Újvidék, Szerbia
erika.bence1967@gmail.com

Dr. Boka László

Eötvös Loránd Kutatási Hálózat
Bölcsészettudományi Kutatóközpont
Irodalomtudományi Intézet
Modern Magyar Irodalmi Osztály
Budapest, Magyarország
boka.laszlo@abtk.hu

Dr. Deczki Sarolta

Eötvös Loránd Kutatási Hálózat
Bölcsészettudományi Kutatóközpont
Irodalomtudományi Intézet
Modern Magyar Irodalmi Osztály
Budapest, Magyarország
deczki.sarolta@abtk.hu

Dr. Harkai Vass Éva

Újvidéki Egyetem
Bölcsészettudományi Kar
Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék
Újvidék, Szerbia
harkaivass.eva@gmail.com

Dr. Hózsza Éva

Újvidéki Egyetem
Bölcsészettudományi Kar
Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék
Újvidék, Szerbia
hozsaeva@eunet.rs

Dr. Ispánovics Csapó Julianna

Újvidéki Egyetem
Bölcsészettudományi Kar
Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék
Újvidék, Szerbia
csapo@eunet.rs

Káli Anita

Eötvös Loránd Kutatási Hálózat
Bölcsészettudományi Kutatóközpont
Irodalomtudományi Intézet
Modern Magyar Irodalmi Osztály
Budapest, Magyarország
kali.anita@abtk.hu

Dr. Kappanyos András

Eötvös Loránd Kutatási Hálózat
Bölcsészettudományi Kutatóközpont
Irodalomtudományi Intézet
Modern Magyar Irodalmi Osztály
Budapest, Magyarország
kappanyos.andras@btk.mta.hu

Dr. Major Ágnes

Eötvös Loránd Kutatási Hálózat
Bölcsészettudományi Kutatóközpont
Irodalomtudományi Intézet
Modern Magyar Irodalmi Osztály
Budapest, Magyarország
major.agnes@abtk.hu

Dr. Novák Anikó

Újvidéki Egyetem
Bölcsészettudományi Kar
Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék
Újvidék, Szerbia
aniko.novak@ff.uns.ac.rs

Dr. Széchenyi Ágnes

Eötvös Loránd Kutatási Hálózat
Bölcsészettudományi Kutatóközpont
Irodalomtudományi Intézet
Modern Magyar Irodalmi Osztály
Budapest, Magyarország
szechenyi.agnes@abtk.hu

Dr. Szénási Zoltán

Eötvös Loránd Kutatási Hálózat
Bölcsészettudományi Kutatóközpont
Irodalomtudományi Intézet
Modern Magyar Irodalmi Osztály
Budapest, Magyarország
szenasi.zoltan@abtk.hu

Dr. Toldi Éva

Újvidéki Egyetem
Bölcsészettudományi Kar
Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék
Újvidék, Szerbia
eva.toldi@ff.uns.ac.rs

Tóth Ágota

Újvidéki Egyetem
Bölcsészettudományi Kar
Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék
Újvidék, Szerbia
toth.agota@ff.uns.ac.rs

Dr. Utasi Csilla

Újvidéki Egyetem
Bölcsészettudományi Kar
Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék
Újvidék, Szerbia
csilla.utasi@ff.uns.ac.rs

Dr. Visy Beatrix

Eötvös Loránd Kutatási Hálózat
Bölcsészettudományi Kutatóközpont
Irodalomtudományi Intézet
Modern Magyar Irodalmi Osztály
Budapest, Magyarország
visy.beatrix@abtk.hu

PREDAVAČI NAUČNOG SKUPA

Dr Erika Bence

Univerzitet u Novom Sadu
Filozofski fakultet
Odsek za hungarologiju
Novi Sad, Srbija
erika.bence1967@gmail.com

Dr Laslo Boka

Istraživačka mreža Lorand Etveš
Istraživački centar za humanističke nauke
Institut za nauku o književnosti
Budimpešta, Mađarska
boka.laszlo@abtk.hu

Dr Šarolta Decki

Istraživačka mreža Lorand Etveš
Istraživački centar za humanističke nauke
Institut za nauku o književnosti
Budimpešta, Mađarska
deczki.sarolta@abtk.hu

Dr Eva Harkai Vaš

Univerzitet u Novom Sadu
Filozofski fakultet
Odsek za hungarologiju
Novi Sad, Srbija
harkaivass.eva@gmail.com

Dr Eva Hoža

Univerzitet u Novom Sadu
Filozofski fakultet
Odsek za hungarologiju
Novi Sad, Srbija
hosaeva@eunet.rs

Dr Julijana Išpanović Čapo

Univerzitet u Novom Sadu
Filozofski fakultet
Odsek za hungarologiju
Novi Sad, Srbija
csapo@eunet.rs

Predavači naučnog skupa

Anita Kali

Istraživačka mreža Lorand Etveš
Istraživački centar za humanističke nauke
Institut za nauku o književnosti
Budimpešta, Mađarska
kali.anita@abtk.hu

Dr Andraš Kapanjoš

Istraživačka mreža Lorand Etveš
Istraživački centar za humanističke nauke
Institut za nauku o književnosti
Budimpešta, Mađarska
kappanyos.andras@btk.mta.hu

Dr Agneš Major

Istraživačka mreža Lorand Etveš
Istraživački centar za humanističke nauke
Institut za nauku o književnosti
Budimpešta, Mađarska
major.agnes@abtk.hu

Dr Aniko Novak

Univerzitet u Novom Sadu
Filozofski fakultet
Odsek za hungarologiju
Novi Sad, Srbija
aniko.novak@ff.uns.ac.rs

Dr Agneš Sečenji

Istraživačka mreža Lorand Etveš
Istraživački centar za humanističke nauke
Institut za nauku o književnosti
Budimpešta, Mađarska
szechenyi.agnes@abtk.hu

Dr Zoltan Senaši

Istraživačka mreža Lorand Etveš
Istraživački centar za humanističke nauke
Institut za nauku o književnosti
Budimpešta, Mađarska
szenasi.zoltan@abtk.hu

Predavači naučnog skupa

Dr Eva Toldi

Univerzitet u Novom Sadu
Filozofski fakultet
Odsek za hungarologiju
Novi Sad, Srbija
eva.toldi@ff.uns.ac.rs

Agota Tot

Univerzitet u Novom Sadu
Filozofski fakultet
Odsek za hungarologiju
Novi Sad, Srbija
toth.agota@ff.uns.ac.rs

Dr Čila Utaši

Univerzitet u Novom Sadu
Filozofski fakultet
Odsek za hungarologiju
Novi Sad, Srbija
csilla.utasi@ff.uns.ac.rs

Dr Beatriks Viši

Istraživačka mreža Lorand Etveš
Istraživački centar za humanističke nauke
Institut za nauku o književnosti
Budimpešta, Mađarska
visy.beatrix@abtk.hu

TARTALOM

A tanácskozás programja	5
Rezümék	9
A tanácskozás tudományos tanácsa	47
Szervezőbizottság	49
A tanácskozás résztvevői	50

SADRŽAJ

Program naučnog skupa	27
Apstrakti	31
Naučni odbor skupa	47
Organizacioni odbor	49
Predavači naučnog skupa	53

CIP - A készülő kiadvány katalogizálása
A Matica srpska Könyvtára, Novi Sad

821.511.141.09"19/20"(048.3)

Az IDEGENSÉG és elfogadás alakzatai : a budapesti BTK Irodalomtudományi Intézet és az újvidéki Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék tanácskozása : (Újvidék, 2023. június 6–7.) : rezümékötet / [szerkesztette Utasi Csilla, Toldi Éva ; a rezüméket szerbre fordította Pálcs Márta]. – Újvidék : Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, 2023 (Újvidék : Futura). – 55 str. ; 23 cm

Nasl. str. prištampanog prevoda: Forme stranosti i prihvatanja.
– Uporedo mađ. tekst i srp. prevod. – Tiraž 50.

ISBN 978-86-6065-795-6

a) Мађарска књижевност – 20-21. в. – Апстракти

COBISS.SR-ID 116525833

